

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru completarea Legii nr. 273-XIII din 09 noiembrie 1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este , autor nemijlocit - Consiliul Coordonator al Audiovizualului, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul de lege privind completarea Legii nr. 273-XIII din 09 noiembrie 1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte (în continuare - proiect) are drept scop coplețarea categoriilor de persoane, deținătoare de pașapoarte diplomatice și de serviciu. Obiectivele urmărite prin completarea art. 3-II și 3-III din Legea 273/1994 este de a acorda tipurile de pașapoarte sus-enunțate președintelui Consiliului Coordonator al Audivizualului (în continuare - CCA), vicepreședintelui și membrilor CCA. Potrivit autorului, prevederile proiectului vor crea un cadru legal eficient și vor institui unele garanții pentru promovarea intereselor Republicii Moldova în domeniul audivizualului peste hotarele țării.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de către autor în nota informativă nu justifică pe deplin necesitatea promovării proiectului. Deși autorul consideră că elaborarea acestuia va constitui o măsură de asigurare a bunei funcționări și dezvoltări continue a sectorului audiovizualului, totuși în opinia noastră, argumentarea proiectului care ar justifica necesitatea acordării președintelui CCA a pașaportului diplomatic și tuturor membrilor CCA pașapoarte de serviciu este una superficială.

În prezent majoritatea autorităților publice centrale de specialitate reprezintă interesele Republicii Moldova în cadrul organizațiilor internaționale (Agenția Turismului, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică etc), însă acestea colaborează cu alte autorități de resort pe plan internațional fără a solicita acordarea automată a pașapoartelor diplomatice sau de serviciu pentru angajații acestor instituții. Totodată menționăm că nu au fost aduse

careva date care ar demonstra frecvența deplasărilor și necesitatea acordării acestor tipuri de pașapoarte pentru conducerea și membrii CCA.

Autorul a evitat să se conformeze întrutotul prevederilor lit. d) art. 20 din Legea nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative, care reglementează informația ce trebuie relevată în contextul notei informative. În conținutul notei de argumentare lipsește fundamentarea economico-financiară deși, în opinia noastră, noile reglementări vor necesita cheltuieli financiare și de altă natură.

Tot în contextul dat, autorul a omis să prevadă în nota informativă consecințele implementării acestuia, locul actului în sistemul de acte normative și alte informații prevăzute de Legea privind actele legislative. Prin urmare, doar respectarea tuturor prevederilor art. 20 din legea sus numită, va asigura nota informativă cu o argumentare complexă și bine structurată.

În concluzie, menționăm că argumentele invocate de către autor în nota informativă nu justifică pe deplin necesitatea promovării proiectului. Astfel, din perspectiva susținerii interesului public general, considerăm inoportun promovarea proiectului prenotat.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Nu ne putem expune pe marginea fundamentării economico-financiare a proiectului, întrucât autorul nu a făcut nici o mențiune în nota informativă sau în conținutul proiectului referitoare la cheltuielile ulterioare de implementare a prevederilor date. Cu toate acestea, stabilim că proiectul propune acordarea pașapoartelor diplomatice și a celor de serviciu reprezentanților CCA, ceea ce în opinia noastră, va necesita resurse financiare suplimentare alocate din bugetul statului. De asemenea, nivelul de implementare a noilor prevederi depinde de acoperirea financiară. Conform art. 20 lit. d) din Legea nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă o fundamentare financiară detaliată în sensul indicării cuantumului resurselor financiare necesare a fi alocate din buget pentru realizarea prevederilor proiectului, în cazul în care implementarea acestora presupune careva cheltuieli. Totodată, este necesar a se ține cont și de mijloacele bugetare disponibile pentru anul bugetar în gestiune.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

La prima vedere, prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în detrimentul interesului public.

Totuși, la aplicare norma poate fi susceptibilă de promovarea unui interes de grup. Prin prisma celor relatate la compartimentul "Suficiența argumentării", atragem atenția că promovarea unor norme fără o argumentare a importanței sociale pe care o urmărește, poate fi interpretată ca fiind purtătoare de interes, întrucât pot exista persoane cointeresate întru obținerea pașapoartelor diplomatice și de serviciu și simplificarea deplasărilor acestora peste hotare.

Ținând cont de domeniul de activitate al CCA și importanța acestuia la nivel național, considerăm că eliberare pasapoartelor diplomatice constituie o măsură excesivă și costisitoare.

Drept concluzie, în lipsa unor argumente obiective, considerăm că proiectul va fi unul ce va promova un interes de grup în detrimentul interesului general public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Prezentul proiect nu este plasat pe pagina web oficială al Consiliului Coordonator al Audiovizualului. Astfel, conform art.9 alin. (1) din Legea nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, la inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, cu cel puțin 15 zile lucrătoare pînă la examinarea deciziei, anunțul respectiv pe pagina web oficială. Acest anunț urmează să conțină: a) argumentarea necesității de a adopta decizia; b) termenul-limită, locul și modalitatea în care cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate pot avea acces la proiectul de decizie și pot prezenta sau expedia recomandări; c) datele de contact ale persoanelor responsabile de recepționarea și examinarea recomandărilor.

În lipsa publicării proiectului, se va limita accesul cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări vis-a-vis de acesta.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Cristina Diacenco
inspector superior al Direcției legislație și expertiză anticorupție
04 Octombrie 2013

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*